

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
Kampaň Budoucnost bez jedů, <http://bezjedu.arnika.org>
Program Toxické látky a odpady Mgr. Kateřina Hryzáková, katerina.hryzakova@arnika.org
Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Českou republiku (hlášení za rok 2008)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2007 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	347	-
2.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Prostějov	Prostějov	155	-
3.	UNEX Slévárna, s.r.o.	UNEX Slévárna, s.r.o.	Uničov	56	-
4.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Přerov	Přerov	21	-
5.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Hranice	Hranice	12	-

Tabulka 2 – rakvinotvorné, možná či pravděpodobně rakvinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)**, **pravděpodobně (2A)** a **možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.** Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexychlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	A.A.R. plast s.r.o.	01 PROVOZ KRCHLEBY	Krchleby	744	↓
2.	M.L.S. Holice, spol. s r. o.	Provozovna IRZ IČP(CZ74804164)	Olomouc	727	↑

Finančně podpořeno z prostředků Evropské komise prostřednictvím Zastoupení EK v České republice.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

3.	M.L.S. Holice, spol. s r. o.	M.L.S. Holice, spol. s r.o. - Sladkovského	Olomouc	676	↑
4.	PONY AUTO trend s.r.o.	PONY AUTO trend s.r.o., provozovna Rybáře	Hranice	646	~
5.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	460	-
6.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	203	↑
7.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Prostějov	Prostějov	185	↑
8.	Siemens Elektromotory s.r.o.	závod Mohelnice	Mohelnice	137	↑
9.	Ladislav Michalík	Bernartice 354	Bernartice	118	↓
10.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Přerov	Přerov	103	-

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexychlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylocín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	358	-
2.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	203	↑
3.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Prostějov	Prostějov	130	-
4.	UNEX Slévárna, s.r.o.	UNEX Slévárna, s.r.o.	Uničov	56	-
5.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	40	↑
6.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Olomouc	Olomouc	31	↑
7.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Přerov	Přerov	21	-
8.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Hranice	Hranice	13	-
9.-10.	Moravská vodárenská, a.s.	ČOV Mariánské Údolí - Hlubočky	Hlubočky	6	-
9.-10.	Moravská vodárenská, a.s.	ČOV Uničov	Uničov	6	-

Tabulka 4 – oxid uhelnatý

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxického oxidu uhelnatého**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	1597118	↓

Finančně podpořeno z prostředků Evropské komise prostřednictvím Zastoupení EK v České republice.

**Zastoupení
Evropské komise
v České republice**

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	336	-
2.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Přerov	Přerov	123	-
3.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Uničov	Uničov	29	-

Tabulka 6 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (<http://www.irz.cz>). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v t	Trend
1.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	708810	↓
2.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	439658	~
3.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Olomouc	Olomouc	349546	↓
4.	VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.	VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.	Zábřeh	278425	↓

Tabulka 7 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 v nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	2413024	↑
2.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Olomouc	Olomouc	1079811	↓
3.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	672911	↑
4.	PRECHEZA a.s.	PRECHEZA a.s.	Přerov	287042	↑
5.	Zemědělské družstvo Vícov	ZD Vícov - výkrmna prasat	Vícov	57735	↓
6.	ZEAS Březná a.s.	farma ŽV Březenský Dvůr	Štítý	28625	↑
7.	Zemědělské družstvo Olšany - Hablov	Zemědělské družstvo Olšany - Hablov	Olšany u Prostějova	23991	↑
8.	BROLA, spol. s r.o.	BROLA, spol. s r.o. - Výkrm brojlerů	Malhotice	21214	↑
9.	MESPOL Medlov, a.s.	VKPP Medlov	Medlov	20875	↑
10.	Agrodružstvo Tišín	Chov skotu Tišín	Tišín	20320	↑

Finančně podpořeno z prostředků Evropské komise prostřednictvím Zastoupení EK v České republice.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Tabulka 8 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody. (1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	1354,16	-
2.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Prostějov	Prostějov	583,45	-
3.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Hranice	Hranice	296,08	-
4.	VODOVODY A KANALIZACE PŘEROV, a.s.	ČOV Přerov	Přerov	102,85	-
5.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Mariánské Údolí – Hlubočky	Hlubočky	5,85	-

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily v emisích do ovzduší a do vody nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	203	↑
2.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	40	↑
3.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Olomouc	Olomouc	31	↑
4.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	11	-
5.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Prostějov	Prostějov	5	-

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Přerov	Přerov	222	↑
2.	Pars nova a.s.	Pars nova a.s.	Šumperk	137	↑
3.	Cement Hranice, akciová společnost	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	40	↑
4.	Dalkia Česká republika, a.s.	Teplárna Olomouc	Olomouc	37	↑
5.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Olomouc	Olomouc	17	-

Finančně podpořeno z prostředků Evropské komise prostřednictvím Zastoupení EK v České republice.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Tabulka 11 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových **únicích** do ovzduší:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	A.A.R. plast s.r.o.	01 PROVOZ KRCHLEBY	Krchleby	744	↓
2.	M.L.S. Holice, spol. s r. o.	Provozovna IRZ IČP(CZ74804164)	Olomouc	727	↑
3.	M.L.S. Holice, spol. s r. o.	M.L.S. Holice, spol. s r.o. - Sladkovského	Olomouc	676	↑
4.	PONY AUTO trend s.r.o.	PONY AUTO trend s.r.o., provozovna Rybáře	Hranice	646	~
5.	Siemens Elektromotory s.r.o.	závod Mohelnice	Mohelnice	137	↑
6.	Ladislav Michalík	Bernartice 354	Bernartice	118	↓

Poznámky pro redaktory:

Pozn. Ze žebříčků jsme vypustili ohlášené množství polychlorovaných bifenyly (PCB) ohlášené čistírnou odpadních vod Olomouc. Nahlášená hodnota PCB 6714 kg/rok v únicích do vody je ještě v šetření České informační agentury životního prostředí (CENIA).

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list

Finančně podpořeno z prostředků Evropské komise prostřednictvím Zastoupení EK v České republice.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice